

เข้าใจตัวตน-ความคิดของ 'เด็กสมัยนี้':

คุณค่าและทัศนคติเยาวชนไทย
จากผลสำรวจ คิด for คิดส์

วรรณ เลิศรัตน, กษิธิเดช คำพูน

Highlights

- เยาวชนไทยยึดถือคุณค่าและทัศนคติทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองหลากหลาย จากการวิเคราะห์ผลสำรวจเยาวชน 19,237 ตัวอย่าง อาจจัดกลุ่มเยาวชนตามคุณค่าที่พวกเขายึดถือด้วยวิธี K-mean clustering ได้เป็น 5 กลุ่ม
- เยาวชน 'กลุ่มทัศนคติ 1' เป็นกลุ่มใหญ่สุดในสังคม และใหญ่สุดในกลุ่มเพศหญิงและ LGBTQ+ กลุ่มอายุ 19-25 ปี และกลุ่มรายได้ครัวเรือนสูงสุด 60% แรก มีลักษณะให้ความสำคัญกับความเป็นปัจเจก สนับสนุนประชาธิปไตยเสรีแบบมีส่วนร่วม ก้าวหน้าในประเด็นสังคมและเพศ และมองความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาจากโครงสร้างเศรษฐกิจการเมืองที่กดขี่คนส่วนใหญ่
- 'กลุ่มทัศนคติ 2' เป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดในกลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุ 15-18 ปี และกลุ่มรายได้ต่ำสุด 40% มีแนวโน้มเชื่อถือและคำนึงถึงคนรอบตัว ภูมิใจในชาติไทย และอนุรักษ์นิยมในประเด็นสังคมและเพศมากกว่ากลุ่มทัศนคติ 1

ที่มา: 101

ความตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในช่วงหลายปีที่ผ่านมาสะท้อนว่า พวกเขาคิดฝันถึงสังคม เศรษฐกิจ การเมืองใหม่ และอยากผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายนั้น เราทุกคนอาจรู้กันดีว่าเยาวชนคิดฝัน แต่กลับมีภาพในหัวเลือนรางเหลือเกินว่าความคิด-ความฝันนั้นหน้าตาเป็นอย่างไร? – ‘คุณค่า-ทัศนคติ’ แบบไหนเป็น ‘แวนตา’ ที่พวกเขาใช้มองโลกปัจจุบันและสร้างภาพฝันแห่งอนาคต?

การเหมารวมว่า ‘เด็กสมัยนี้’ มีคุณค่า-ทัศนคติเหมือนกันเสียหมด ดูจะละเลยความหลากหลายทางความคิดในหมู่เยาวชนเกินไป ขณะเดียวกัน คำที่มักถูกใช้เรียกกลุ่มเยาวชนตามคุณค่าทางสังคม-เศรษฐกิจ-การเมือง เช่น สลิ่ม ควายแดง สามก๊ีบ หรือเฟมทวิต ก็อธิบายได้น้อยมาก ว่าจริงๆ แล้วคนที่ถูกเรียกเช่นนั้นคิดหรือเชื่ออะไรกันแน่? – หลายครั้งถูกใช้ ‘แปะป้าย-ตีตรา’ คนเห็นต่างเสียมากกว่า

การเข้าใจคุณค่า-ทัศนคติของเยาวชนนี้ นับว่าสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาบทสนทนาและความร่วมมือที่สร้างสรรค์ในสังคม เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงให้สามารถตอบสนองความต้องการของคนรุ่นใหม่ ยั่งยืน และเสริมสร้างเสถียรภาพและความเป็นปึกแผ่นในสังคมได้ดียิ่งขึ้น

คิด for คิดส์ โดยความร่วมมือระหว่าง 101 PUB กับ สสส. ชวนทำความเข้าใจคุณค่า-ทัศนคติทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองของเยาวชนไทย จากการวิเคราะห์ผลสำรวจเยาวชนเกือบสองหมื่นคนทั่วประเทศ หากคำตอบว่าเยาวชน ‘5 กลุ่มทัศนคติ’ คิดฝันอะไร เป็นใคร และมีพฤติกรรมอย่างไร เพื่อเป็นฐานในการอยู่ร่วมกันอย่างเข้าอกเข้าใจยิ่งขึ้น

สำรวจเยาวชน 19,237 คนทั่วประเทศในปี 2022

วัดและจัดกลุ่มตามคุณค่าทางสังคม-เศรษฐกิจ-การเมือง 6 เรื่อง

1. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล:

เน้นรักษาความสัมพันธ์ VS แสดงออกตัวตน

2. ความสัมพันธ์กลุ่ม:

เน้นกลุ่ม VS เน้นปัจเจกบุคคล

3. ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ:

ลำดับชั้น/อำนาจนิยม VS เท่าเทียม/เสรีนิยม

4. ประเด็นทางสังคม:

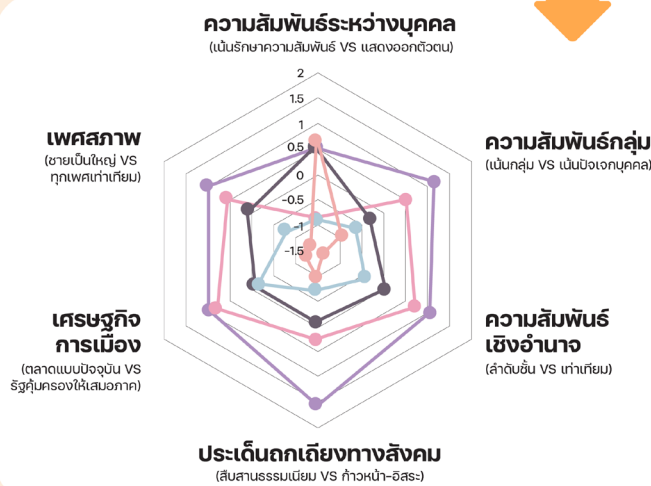
สืบสานธรรมเนียม VS ก้าวหน้า/อิสระ

5. เศรษฐกิจการเมือง:

ตลาดแบบปัจจุบัน VS รัฐคุ้มครองให้เสมอภาค

6. เพศสภาพและครอบครัว:

ชายเป็นใหญ่ VS ทุกเพศเท่าเทียม

จัดกลุ่มได้ 5 กลุ่ม

สัดส่วนเยาวชนแต่ละกลุ่ม

กลุ่มทัศนคติ 1

29.1%

กลุ่มทัศนคติ 2

22.7%

กลุ่มทัศนคติ 3

18.8%

กลุ่มทัศนคติ 4

15.9%

กลุ่มทัศนคติ 5

13.5%

เข้าใจเยาวชนด้วย 'การวัดและจัดกลุ่มคุณค่า-ทัศนคติ' จากผลสำรวจ คิด for คิดส์

คุณค่า-ทัศนคติเยาวชนที่จะเล่าถึงในที่นี้ มาจากการวิเคราะห์ผลสำรวจเยาวชนของ คิด for คิดส์ ซึ่งสำรวจเยาวชนไทยอายุ 15-25 ปี 19,237 คนทั่วประเทศ เมื่อเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2022¹ โดยนำคำตอบของข้อคำถามที่เกี่ยวข้อง มาวัดคุณค่า-ทัศนคติของเยาวชนแต่ละคนใน 6 เรื่อง แต่ละเรื่องจะวัดด้วยคะแนนในสเกลระหว่าง

'สองขั้วจุดยืน' ที่สำคัญในเรื่องนั้น² ทั้งนี้ คุณค่า-ทัศนคติและขั้วจุดยืน 6 เรื่องดังกล่าวประกอบด้วย

1. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล: เน้นรักษาความสัมพันธ์ VS แสดงออกตัวตน
2. ความสัมพันธ์กลุ่ม: เน้นกลุ่ม VS เน้นปัจเจกบุคคล

3. ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ/การเมือง: ลำดับชั้น/อำนาจนิยม VS เท่าเทียม/เสรีนิยม
4. ประเด็นทางสังคม: สืบสานธรรมเนียม VS ก้าวหน้า/อิสระ
5. เศรษฐกิจการเมือง: ตลาดแบบปัจจุบัน VS รัฐคุ้มครองให้เสมอภาค
6. เพศสภาพและครอบครัว: ชายเป็นใหญ่ VS ทุกเพศเท่าเทียม

แน่นอนว่าเยาวชนแต่ละคนย่อมมีคุณค่า-ทัศนคติแตกต่างกัน แต่เพื่อให้พอเห็นภาพและอธิบายความหลากหลายนั้นได้โดยไม่ซับซ้อนจนเกินไป จึงจัดเยาวชนที่มีคุณค่า-ทัศนคติในทั้ง 6 เรื่องใกล้เคียงกัน เข้าเป็นกลุ่มเดียวกัน ผลปรากฏว่าสามารถจัดออกมาได้ทั้งสิ้น ‘5 กลุ่มทัศนคติ’³ โดยเยาวชนแต่ละกลุ่มยึดถือคุณค่า-ทัศนคติ และมีลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้

กลุ่มทัศนคติ 1

กลุ่มทัศนคติ 1 คิดอะไร?

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 1 มีแนวโน้มเชื่อถือคนรอบตัวอย่างครอบครัว ครูอาจารย์ และเพื่อนบ้านในชุมชนน้อย แต่ไว้วางใจเพื่อนสนิทมาก – มากกว่าคนรอบตัวกลุ่มอื่น และมากกว่าเยาวชนกลุ่มทัศนคติอื่นทั้งหมด – พวกเขายังให้ความสำคัญกับการแสดงออกอัตลักษณ์-ตัวตนของ ‘ปัจเจกบุคคล’ เหนือกว่าการรักษาความสัมพันธ์กับคนรอบตัวอย่างชัดเจน

เยาวชนกลุ่มนี้ถึง 89.7% นิยามตนเองเป็น ‘พลเมืองโลก’ มากกว่าพลเมืองไทย ภายใต้วาทกรรมชาตินิยมกระแสหลักในปัจจุบันราว 61.9% รู้สึกภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทยค่อนข้างน้อยถึงน้อยที่สุด และ 90.4% เห็นว่าชาติและวัฒนธรรมไทยไม่ได้ดีกว่าชาติและวัฒนธรรมอื่น สัดส่วนสองข้อหลังนี้สูงกว่ากลุ่มทัศนคติอื่น

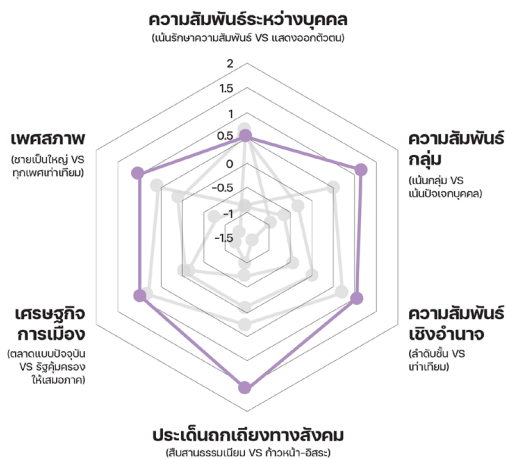
อย่างมีนัยสำคัญ โดยค่าเฉลี่ยของกลุ่มทัศนคติ 2-5 เท่ากับ 19.1% และ 45.7% ตามลำดับ

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 1 มองคน ‘เท่าเทียม’ และยึดถือคุณค่า ‘ประชาธิปไตยเสรีแบบมีส่วนร่วม’ 98-100% เห็นว่าเสรีภาพทางความคิด การแสดงออก และการรวมตัว-ชุมนุม ตลอดจนสิทธิที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองสำคัญค่อนข้างมากถึงมากที่สุด ฉะนั้น พวกเขาจึงมีแนวโน้มไม่ไว้วางใจให้รัฐใช้อำนาจจำกัดสิทธิเสรีภาพ โดย 75.4% เห็นว่าสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลไม่ควรถูกจำกัด แม้ก่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนรวม, 93.4% เห็นว่ารัฐบาลไม่ชอบธรรมที่จะใช้ความรุนแรงกับประชาชนเพื่อรักษาความสงบ, และ 61.0% เห็นว่าการรักษาเสรีภาพทางการแสดงออกสำคัญกว่าการกำจัดข่าวลวง (fake news)

คุณค่าซึ่งกลุ่มทัศนคติ 1 แตกต่างจากกลุ่มอื่นมากที่สุดคือเรื่องสังคมและเพศสภาพ โดยมีจุดยืน 'ก้าวหน้า' ไม่ยึดติดกับธรรมเนียม-ความเชื่อดั้งเดิม เยาวชนกลุ่มนี้เกินครึ่งหรือ 50.6% ไม่นับถือศาสนาใดเลย เป็นสัดส่วนสูงกว่าและ 83.0% เห็นว่าความมั่งคั่งของคนรวยเกิดจากการ

กดขี่ขูดรีดคนจน เยาวชนกลุ่มนี้ 99.6% ยังเห็นว่าการกระจายความมั่งคั่ง-ลดความเหลื่อมล้ำเป็นเรื่องสำคัญ ขณะเดียวกัน พวกเขาก็เป็นกลุ่มเดียวที่สนับสนุนให้รัฐจัด 'สวัสดิการถ้วนหน้า' มากกว่าจัดสวัสดิการให้เฉพาะผู้ที่จำเป็นต้องได้รับ (59.1%)

กลุ่มทัศนคติ 1

พฤติกรรม

- * มีการศึกษาโดยเฉลี่ยสูงสุด
- * อ่านหนังสือมากที่สุด

- * ใช้ Twitter มากที่สุด
- * ฟังวิทยุ-ดูโทรทัศน์น้อยที่สุด

- * สนใจ-มีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด

คุณค่า-ทัศนคติเด่น

- * เชื่อถือคนรอบตัวน้อย
- * ให้ความสำคัญกับการแสดงออกของปัจเจก

- * **89.7%** รู้สึกเป็นพลโลก
- * ภูมิใจในชาติไทยต่ำที่สุด

- * มองคนเท่าเทียมกัน

- * หนุนประชาธิปไตยเสรี-มีส่วนร่วม
- * ไม่ไว้วางใจให้รัฐใช้อำนาจจำกัดสิทธิ

- * **50.6%** ไม่นับถือศาสนา
- * ก้าวหน้าเรื่องสังคม-เพศสภาพที่สุด

- * มองความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่ต้องแก้ไข
- * หนุนรัฐสวัสดิการถ้วนหน้า

กลุ่มทัศนคติ 1

เป็นใคร-มีพฤติกรรมอย่างไร?

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 1 มีสัดส่วน 29.1% ของจำนวนเยาวชนทั้งหมด ถือเป็นกลุ่มทัศนคติที่ ‘ใหญ่ที่สุด’ ในสังคมไทย และใหญ่ที่สุดในหมู่เยาวชนเพศสภาพหญิง (35.3%) และ LGBTQ+ (47.1%) เยาวชนอายุ 19-22 ปี (46.0%) และ 23-25 ปี (65.9%) รวมถึงเยาวชนในครัวเรือนรายได้สูงสุด 60% แรก สัดส่วนของเยาวชนกลุ่มทัศนคติ 1 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามอายุและรายได้ครัวเรือน พวกเขายังมีระดับการศึกษาเฉลี่ยสูงสุด โดยเยาวชนที่กำลังเรียนหรือเรียนจบปริญญาตรี 57.4% ถูกจัดอยู่ในกลุ่มนี้

เราอาจพบเจอเยาวชนกลุ่มทัศนคติ 1 ได้ใน ‘ทวิตเตอร์’ ซึ่งเป็นสื่อโซเชียลที่พวกเขาใช้งานมากที่สุด – มากกว่าสื่ออื่น และมากกว่ากลุ่ม

ทัศนคติอื่น – โดย 52.4% ใช้งานอย่างน้อย 2 ชั่วโมงต่อวัน ขณะเดียวกัน พวกเขาก็เป็นกลุ่มที่ใช้งานดึกดื่น รวมถึงรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสมัยเก่าอย่างหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ น้อยที่สุด น่าสนใจด้วยว่าพวกเขาเป็นกลุ่มที่อ่านหนังสือเยอะที่สุด เฉลี่ยประมาณ 10.4 เล่มต่อปี

เนื่องจากยึดถือคุณค่าประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม จึงไม่น่าแปลกที่เยาวชนกลุ่มนี้ถึง 85.2% จะสนใจติดตามการเมือง และ 96.8% เคยมีส่วนร่วมทางการเมือง ถือเป็นสัดส่วนสูงสุดในทุกกลุ่มทัศนคติ ทั้งนี้ พวกเขามักมีส่วนร่วมในรูปแบบที่ลงมือทำได้เอง ไม่ผ่านองค์กรจัดตั้ง และตอบสนองสถานการณ์เฉพาะเรื่อง พรรคการเมืองที่พวกเขาเห็นว่ามีแนวคิดตรงกับตนเองที่สุดสามอันดับแรก ได้แก่ พรรคก้าวไกล (75.8%) พรรคเพื่อไทย (13.5%) และพรรคสามัญชน (0.8%)

กลุ่มทัศนคติ 2

กลุ่มทัศนคติ 2 คิดอะไร?

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 2 เชื่อถือไว้วางใจและให้ความสำคัญ ‘คนรอบตัว’ สูง 98.7% รายงานว่า พวกเขามักตัดสินใจและทำสิ่งต่างๆ โดยคำนึงถึงคนรอบตัวมากกว่าตนเอง พวกเขายังให้น้ำหนักกับ ‘ความเกรงใจ มารยาท และความถูกต้องทางการเมือง’ (political correctness, PC) เหนือกว่าเสรีภาพในการแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญ

เยาวชนกลุ่มนี้ 86.0% นิยามตนเองเป็น ‘พลเมืองโลก’ มากกว่าพลเมืองไทย ซึ่งเป็นสัดส่วนใกล้เคียงกับกลุ่มทัศนคติ 1 ขณะเดียวกัน 73.6% ก็ ‘ภาคภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย’ ด้วย ถึงกระนั้นส่วนใหญ่หรือ 62.3% ก็ไม่ได้มองว่าชาติและวัฒนธรรมไทยดีกว่าชาติและวัฒนธรรมอื่น แต่เท่าเทียมกันหรือด้อยกว่า

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 2 เคารพลำดับชั้นทางสังคมมากกว่ากลุ่มทัศนคติ 1 โดย 71.2% รู้สึกกลัวที่จะแสดงความเห็นแย้งกับผู้ที่มีอาวุโส มีอำนาจ หรืออยู่ในสถานะสูงกว่า พวกเขายึดถือคุณค่า 'ประชาธิปไตยเสรี' โดย 95-98% ให้ความสำคัญกับเสรีภาพทางความคิด การแสดงออก และการรวมตัว-ชุมนุม อย่างไรก็ตาม พวกเขามีแนวโน้มยินยอมให้รัฐ 'จำกัดสิทธิเมื่อจำเป็น' ได้มากกว่ากลุ่มทัศนคติ 1 โดย 52.0% เห็นว่าสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลควรถูกจำกัด หากก่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนรวม และ 63.1% เห็นว่าการกักขังชาวลงสำคัญกว่าการรักษาเสรีภาพทางการแสดงออก

เยาวชนกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับ 'ศาสนาและขนบธรรมเนียม' โดยมีเพียง 9.5% เท่านั้นที่ไม่นับถือศาสนา, 42.0% เห็นว่าชีวิตมนุษย์ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าโดยกรรมในชาติก่อน พระเจ้า หรือดวงชะตา, และ 74.1% เห็นว่าคนไทยควรรักษาขนบธรรมเนียมดั้งเดิมให้คงอยู่สืบไป จุดยืนต่อประเด็นทางสังคมของพวกเขามีลักษณะเป็นอนุรักษนิยมมากกว่ากลุ่มทัศนคติ 1 แต่ก้าวหน้ากว่ากลุ่มที่เหลือ ตัวอย่างได้แก่ 41.1% เห็นด้วยกับสิทธิการรณรงค์ และ 56.6% เห็นด้วยกับสิทธิทำแท้ง

ในประเด็นเพศสภาพและครอบครัว เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 2 สนับสนุนข้อเสนอที่มุ่งยกระดับสิทธิของ 'LGBTQ+' ให้เสมอภาคกับชายหญิงเป็นสัดส่วนสูงมาก ใกล้เคียงกับกลุ่มทัศนคติ 1 เช่น 91.7% สนับสนุนสมรสเท่าเทียม แต่ยอมรับเสรีภาพทางเพศน้อยกว่า เช่น 58.0% ยอมรับเสรีภาพการมีเพศสัมพันธ์กับคนที่ไม่ได้แต่งงานด้วย และ 75.6% ยอมรับโสเภณีถูกกฎหมาย

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 2 มีจุดยืนต่อประเด็นว่า ความเหลื่อมล้ำเป็น 'เรื่องธรรมดา' หรือ 'ปัญหาที่ต้องแก้ไข' ในสัดส่วนครึ่งต่อครึ่ง แต่พวกเขาเกือบทั้งหมดหรือ 98.5% ก็เห็นว่าโครงสร้างเศรษฐกิจการเมืองไทยไม่เปิดโอกาสให้ทุกคน และ 85.8% เห็นว่าความมั่งคั่งของคนรวยเกิดจากการเอาเปรียบคนจน แม้ประมาณ 97.8% จะให้ความสำคัญกับการกระจายความมั่งคั่ง-ลดความเหลื่อมล้ำ แต่ 67.5% เห็นว่ารัฐควรแก้ปัญหาข้างต้น โดยจัดสวัสดิการให้เฉพาะ 'ผู้ที่จำเป็นต้องได้รับ' มากกว่าจัดสวัสดิการถ้วนหน้า

กลุ่มทัศนคติ 2 เป็นใคร-มีพฤติกรรมอย่างไร?

เยาวชนไทยราว 22.7% ถูกจัดอยู่ในกลุ่มทัศนคติ 2 ถือเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดในหมู่เยาวชนอายุ 15-18 ปี (23.5%) และเยาวชนจากครัวเรือนที่รายได้ต่ำสุด 40% แรก สัดส่วนของเยาวชนกลุ่มนี้มีแนวโน้มลดลงจากช่วงอายุ 19-22 ปี (24.4%) สู่ 23-25 ปี (11.6%) อย่างมีนัยสำคัญ และลดลงตามระดับรายได้ครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น

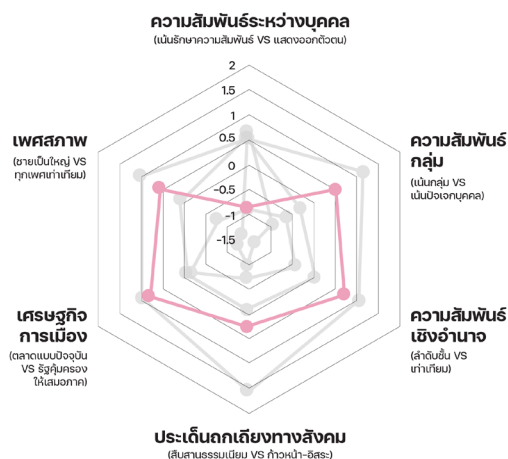
แม้จะมีระดับการศึกษาโดยเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มทัศนคติ 1 แต่พวกเขาก็กระตือรือร้นกับการเรียนในระบบมากที่สุด โดย 32.4% อยากเรียนถึงระดับปริญญาโทขึ้นไป ในแง่การรับสื่อ พวกเขาใช้งาน 'อินสตาแกรม' และ 'เฟซบุ๊ก' มากกว่าสื่ออื่นและมากกว่ากลุ่มทัศนคติอื่น โดยมีผู้ที่ใช้งานสื่อข้างต้นเกิน 2 ชั่วโมงต่อวันคิดเป็น 59.4% และ 54.4% ตามลำดับ

เข้าใจตัวตน-ความคิดของ 'เด็กสมัยนี้':
คุณค่าและทัศนคติเยาวชนไทยจากผลสำรวจ คิด for คิดส์

เยาวชนกลุ่มนี้ 74.1% สนใจติดตามการเมือง และ 86.0% เคยมีส่วนร่วมทางการเมือง พรรคการเมืองที่เป็นตัวแทนคุณค่า-ทัศนคติของพวกเขาได้ดีที่สุด

คือ พรรคก้าวไกล (49.0%) พรรคเพื่อไทย (28.0%) และพรรคประชาธิปัตย์ (2.5%)

กลุ่มทัศนคติ 2

พฤติกรรม

- ✳️ อยากศึกษาต่อระดับปริญญาโท-เอกมากที่สุด
- ✳️ เข้าเรียน-ฝึกรอบรอมออนไลน์มากที่สุด
- ✳️ ใช้ Instagram และ Facebook มากที่สุด

คุณค่า-ทัศนคติเด่น

- ✳️ เชื่อถือและคำนึงถึงคนรอบตัว
- ✳️ ให้ความสำคัญกับความเกรงใจ

- ✳️ ให้ความสำคัญกับศาสนาและธรรมเนียม

- ✳️ **86.0%** รู้สึกเป็นพลโลก
- ✳️ ภูมิใจในชาติไทยสูง

- ✳️ หนุนความเสมอภาค LGBTQ+
- ✳️ หนุนเสรีภาพทางเพศน้อยกว่า

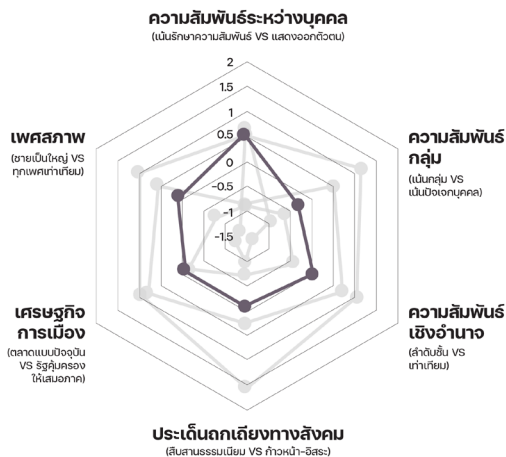
- ✳️ ยึดหลักประชาธิปไตยเสรี
- ✳️ ให้รัฐจำกัดสิทธิได้เมื่อจำเป็น

- ✳️ มองว่าเศรษฐกิจไม่เปิดโอกาสให้ทุกคน
- ✳️ **67.5%** เห็นว่ารัฐควรจัดสวัสดิการให้เฉพาะผู้ที่จำเป็น

กลุ่มทัศนคติ 3

พฤติกรรม

* ใช้ TikTok มากที่สุด

* สนใจการเมืองน้อยที่สุด

* ชุมชน-มีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านองค์กรจัดตั้งน้อยที่สุด

คุณค่า-ทัศนคติเด่น

* ให้ความสำคัญกับการแสดงออกของปัจเจกกับคนใกล้ชิด

* ยึดหลักประชาธิปไตยเสรี
* ให้รัฐจำกัดสิทธิได้เมื่อจำเป็น

* มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบทวยราษฎร์

* เชื้อคุณค่าทางศาสนา-ขนบธรรมเนียมคล้าย **กลุ่ม 2**

* หนุนความเสมอภาค LGBTQ+
* หนุนเสรีภาพทางเพศน้อยกว่า

* มองว่าเศรษฐกิจไม่เปิดโอกาสให้ทุกคนในระดับต่ำกว่า **กลุ่ม 2**

กลุ่มทัศนคติ 3

กลุ่มทัศนคติ 3 คิดอะไร?

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 3 เชื่อถือไว้วางใจครอบครัวอย่างครบถ้วน ครูอาจารย์และเพื่อนบ้านต่ำกว่ากลุ่มทัศนคติ 2 แต่สูงกว่ากลุ่มทัศนคติ 1 และเยาวชนทั้งหมดโดยเฉลี่ย พวกเขาให้ความสำคัญกับการแสดงออกอัตลักษณ์-ตัวตนของ 'ปัจเจกบุคคล' โดยเฉพาะการแสดงออกกับคนใกล้ชิด

เยาวชนกลุ่มนี้มีคุณค่าใน 5 เรื่องที่เหลื่อมอยู่ 'กึ่งกลาง' ระหว่างทุกกลุ่มทัศนคติ โดย 70.1% นิยามตนเองเป็นพลเมืองโลกมากกว่าพลเมืองไทย ถือเป็นสัดส่วนที่ต่ำกว่าเยาวชนภาพรวม พวกเขา มีลักษณะชาตินิยมคล้ายกับกลุ่มทัศนคติ 2 คือ ภาควิชาที่เลือกเป็นคนไทย (77.4%) แต่ไม่ได้มองชาติและวัฒนธรรมไทยเหนือกว่าชาติและวัฒนธรรมอื่น (58.8%)

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 3 เคารพลำดับชั้นทางสังคม พร้อมทั้งยึดหลักสิทธิเสรีภาพต่ำกว่ากลุ่มทัศนคติ 2 โดย 85-92% ให้ความสำคัญกับเสรีภาพทางความคิด การแสดงออก และการรวมตัว-ชุมนุม ยิ่งไปกว่านั้น พวกเขายังยินยอมให้รัฐจำกัดสิทธิและมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบ ‘ทวยราษฎร์’ มากกว่ากลุ่มทัศนคติ 2 หมายความว่าสนใจและกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยกว่า

ในภาพรวม พวกเขามีจุดยืนต่อประเด็นทางสังคม เพศสภาพ และครอบครัว อนุรักษ์นิยมในรูปแบบที่ใกล้เคียงกับกลุ่มทัศนคติ 2 โดยมีเพียง 8.1% ไม่นับถือศาสนา, 38.0% เชื่อว่าชีวิตมนุษย์ถูกกำหนดไว้ด้วยกรรมในชาติก่อน พระเจ้าหรือดวงชะตา, และ 75.8% มองว่าควรรักษาธรรมเนียม ตัวอย่างจุดยืนเฉพาะเรื่อง เช่น 32.5% เห็นด้วยกับสิทธิการรณรงค์, 41.2% เห็นด้วยกับสิทธิทำแท้ง, 87.6% สนับสนุนสมรสเท่าเทียม, 44.6% สนับสนุนเสรีภาพการมีเพศสัมพันธ์กับคนที่ไม่ได้แต่งงานด้วย, และ 60.5% สนับสนุนโสเภณีถูกกฎหมาย

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 3 ส่วนใหญ่ราว 59.7% มองว่าความเหลื่อมล้ำเป็น ‘เรื่องธรรมดา’ มากกว่าปัญหาที่ต้องแก้ไข แต่ 91.3% ก็เห็นด้วยว่าโครงสร้างทางเศรษฐกิจการเมืองไทยไม่เปิดโอกาสให้ทุกคน และ 74.9% เห็นว่าความมั่งคั่งของคนรวยเกิดจากการกดขี่ขูดรีดคนจน ถือเป็นสัดส่วนต่ำกว่ากลุ่มทัศนคติ 2 เยาวชนกลุ่มนี้ 89.5% ให้ความสำคัญกับการกระจายความมั่งคั่ง-ลดความเหลื่อมล้ำ โดยกว่าสองในสามหรือ 69.0% คิดว่ารัฐควรจัดสวัสดิการให้เฉพาะ ‘ผู้ที่จำเป็น’ มากกว่าสวัสดิการถ้วนหน้า

กลุ่มทัศนคติ 3 เป็นใคร-มีพฤติกรรมอย่างไร?

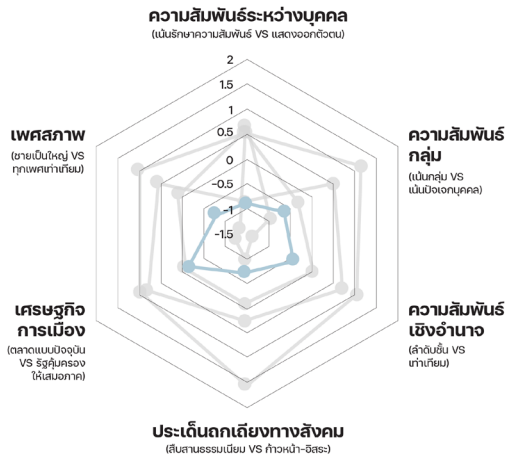
เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 3 คิดเป็น 18.8% ของจำนวนเยาวชนทั้งหมด โดยเป็นกลุ่มทัศนคติใหญ่ที่สุดในหมู่เยาวชนเพศสภาพชาย (23.1%) สัดส่วนของกลุ่มทัศนคตินี้มีแนวโน้มลดลงอย่างมีนัยสำคัญจากช่วงอายุ 15-18 ปี (22.7%) สู่ 19-22 ปี (11.5%) อีกทั้งยังมีจำนวนน้อยในหมู่เยาวชนจากครัวเรือนรายได้สูงและต่ำ แต่มีอยู่มากในครัวเรือนรายได้ปานกลาง

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 3 เรียกได้ว่าเป็น ‘วัยรุ่นดึกตอก’ เพราะพวกเขาได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านดึกตอกมากกว่าสื่ออื่น และมากกว่ากลุ่มทัศนคติอื่นราว 58.6% ใช้งานสื่อดังกล่าว 2 ชั่วโมงต่อวันขึ้นไป

เยาวชนกลุ่มนี้สนใจติดตามการเมืองน้อยที่สุดในบรรดาทุกกลุ่ม (55.0%) อย่างไรก็ดี 74.4% เคยมีส่วนร่วมทางการเมือง ถือเป็นสัดส่วนที่ต่ำกว่ากลุ่มทัศนคติ 1-2 และเยาวชนภาพรวม แต่ยังสูงกว่ากลุ่มทัศนคติ 4-5 หากแยกตามรูปแบบการมีส่วนร่วม พบว่ากลุ่มทัศนคติ 3 มีส่วนร่วมแบบผ่านองค์กรจัดตั้งน้อยกว่ากลุ่มอื่นทั้งหมด โดยมีเพียง 6.7% ที่เคยร่วมกิจกรรมกับพรรคการเมือง และ 10.8% เคยร่วมชุมนุมทางการเมือง พรรคการเมืองที่พวกเขาเห็นว่ามีแนวคิดตรงกับตนเองที่สุด ได้แก่ พรรคก้าวไกล (35.8%) พรรคเพื่อไทย (29.1%) และพรรคพลังประชารัฐ (5.3%)

กลุ่มทัศนคติ 4

พฤติกรรม

- * ใช้ Instagram มาก
- * ดูโทรทัศน์มากที่สุด

- * เลี่ยงแสดงจุดยืน-ทัศนคติที่ชัดเจน

- * มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย เน้นรูปแบบผ่านองค์กรจัดตั้ง

คุณค่า-ทัศนคติเด่น

- * เชื่อถือและคำนึงถึงคนรอบตัวมากที่สุด

- * ชาตินิยมมากที่สุด
- * มองว่าวัฒนธรรมไทยดีที่สุดใน

- * เคารพลำดับชั้นทางสังคมมากที่สุด

- * ยอมรับให้รัฐใช้อำนาจจำกัดสิทธิมากที่สุด

- * เพียง **1.9%** ไม่นับถือศาสนา
- * อนุรักษ์นิยมเรื่องสังคม-เพศสภาพ

- * มองความเหลื่อมล้ำเป็นเรื่องธรรมดา-ไม่ใช่ปัญหา มากที่สุด

กลุ่มทัศนคติ 4

กลุ่มทัศนคติ 4 คิดอะไร?

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 4 เชื่อถือและคำนึงถึงคนรอบตัวสูงสุด 99.2% รายงานว่าพวกเขาตัดสินใจหรือทำสิ่งต่างๆ โดยคิดถึงคนรอบตัวมากกว่าตนเอง อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับ 'ความเกรงใจ มารยาท ตลอดจนการรักษาความรู้สึกและความสัมพันธ์กับคนรอบตัว'

เหนือกว่า เสรีภาพการแสดงออกของปัจเจกบุคคลมากที่สุดด้วย

เยาวชนกลุ่มนี้มีความรู้สึกชาตินิยมสูงสุด แม้ 65.9% จะนิยามตนเองเป็นพลเมืองโลก แต่กว่า 91.8% ก็ภาคภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทยค่อนข้างมากถึงมากที่สุด ที่สำคัญ 71.8% ยังเห็นว่าชาติและวัฒนธรรมไทย 'ดีที่สุด' เหนือกว่า

ชาติและวัฒนธรรมอื่น ต่างจากกลุ่มทัศนคติ 2-3 ซึ่งมีมุมมองในประเด็นหลังตรงกันข้าม

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 4 เคารพ ‘ลำดับชั้นทางสังคม’ สูงสุด 83.2% รู้สึกกลัวที่จะแสดงความเห็นแย้งกับผู้ที่อาวุโส มีอำนาจ หรืออยู่ในสถานะสูงกว่า ในเชิงหลักการ พวกเขาให้ความสำคัญกับสิทธิเสรีภาพทางความคิด (78.1%) และการแสดงออก (77.8%) แต่กลับยอมรับให้รัฐใช้อำนาจจำกัดสิทธิเสรีภาพได้มากที่สุด โดย 78.7% เห็นว่าสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลควรถูกจำกัดเพื่อประโยชน์ส่วนรวม, 58.8% เห็นว่ารัฐชอบธรรมที่จะใช้ ‘ความรุนแรง’ กับประชาชนเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย, และ 74.2% เห็นว่าการกำจัดข่าวลวงสำคัญกว่าการรักษาเสรีภาพทางการแสดงออก

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 4 ยึดถือ ‘ศาสนาและธรรมเนียม’ มากที่สุด มีเพียง 1.9% ไม่นับถือศาสนา, 61.0% เชื่อว่าชีวิตมนุษย์ถูกกำหนดไว้ด้วยกรรมในชาติก่อน พระเจ้า หรือดวงชะตา, และ 93.2% เห็นถึงความจำเป็นในการรักษาธรรมเนียม พวกเขามีจุดยืนต่อประเด็นทางสังคมในแนว ‘อนุรักษ์นิยม’ มากกว่ากลุ่มทัศนคติ 1-3 แต่น้อยกว่ากลุ่มทัศนคติ 5 ตัวอย่างเช่น 11.0% เห็นด้วยกับสิทธิการรักร่วมเพศ และ 10.6% เห็นด้วยกับสิทธิทำแท้ง ข้อยกเว้นได้แก่ ประเด็นการรักษา ‘สิ่งแวดล้อม’ ซึ่งเกือบ 81.1% สนับสนุน – เป็นสัดส่วนที่สูงใกล้เคียงกับกลุ่มทัศนคติ 1-3 มากกว่าประเด็นทางสังคมอื่นอย่างชัดเจน

ประเด็นเพศสภาพและครอบครัวก็เช่นกัน เยาวชนกลุ่มนี้สนับสนุนความเสมอภาคทางเพศน้อย โดยมีเพียง 60.3% ที่สนับสนุนสมรสเท่าเทียม และเปิดกว้างต่อเสรีภาพทางเพศน้อยยิ่งกว่า

เช่น 16.4% ยอมรับเสรีภาพการมีเพศสัมพันธ์กับคนที่ไม่ได้แต่งงานด้วย และ 18.1% สนับสนุนโสเภณีถูกกฎหมาย น่าสนใจด้วยว่าพวกเขาให้ความสำคัญกับ ‘การแต่งงานสร้างครอบครัว’ มาก โดยประมาณ 30.0% รายงานว่า การแต่งงานจำเป็นสำหรับตนเอง ถือเป็นสัดส่วนสูงสุดในทุกกลุ่มทัศนคติ

เมื่อเคารพลำดับชั้นทางสังคมที่สุด จึงไม่น่าแปลกที่เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 4 จะมองว่าความเหลื่อมล้ำเป็นเรื่อง ‘ปกติธรรมดา’ มากกว่ากลุ่มทัศนคติอื่นทั้งหมด (79.5%) ถึงกระนั้นพวกเขาก็เล็งเห็นปัญหาโครงสร้างเศรษฐกิจการเมืองที่ไม่เปิดโอกาสอย่างเสมอภาค (89.9%) และเอาเปรียบคนจน (81.1%) มากกว่ากลุ่มทัศนคติ 3 แต่น้อยกว่ากลุ่มทัศนคติ 1-2 นอกจากนี้ 79.1% ยังให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำ และ 83.4% เห็นว่ารัฐควรจัดสวัสดิการให้เฉพาะ ‘ผู้ที่จำเป็น’ มากกว่าให้ทุกคน

กลุ่มทัศนคติ 4 เป็นใคร-มีพฤติกรรมอย่างไร?

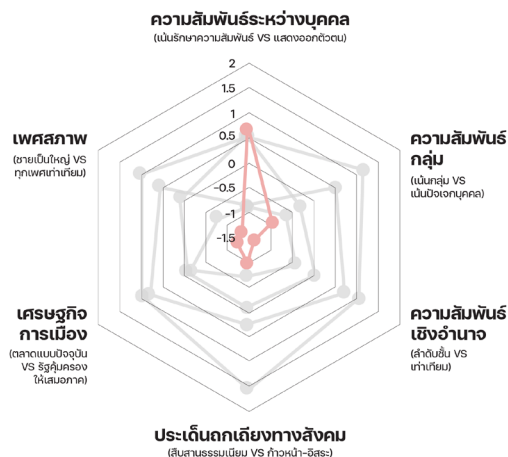
เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 4 คิดเป็น 15.9% ของจำนวนเยาวชนทั้งหมด สัดส่วนของเยาวชนกลุ่มนี้มีแนวโน้มลดลงตามอายุและระดับรายได้ครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น ในประเด็นการรับข้อมูลข่าวสาร พวกเขาใช้งานอินสตาแกรมมากกว่าโซเชียลมีเดียอื่น อีกทั้งยังดูโทรทัศน์มากกว่ากลุ่มทัศนคติอื่น โดยมีผู้ที่รับสื่อข้างต้นเกิน 2 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็น 52.2% และ 17.6% ตามลำดับ เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 4 มีพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการแสดงจุดยืนและทัศนคติส่วนตัว พวกเขาสนใจติดตาม

และมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยกว่าเยาวชนไทย โดยเฉลี่ย (64.3% และ 68.5% ตามลำดับ) หากแยกตามรูปแบบการมีส่วนร่วม พบว่าเยาวชนกลุ่มนี้มักเคยมีส่วนร่วมผ่านองค์กรจัดตั้ง เช่น

11.0% เคยร่วมกิจกรรมพรรคการเมือง พรรคการเมืองที่เป็นตัวแทนคุณค่าของกลุ่มนี้ ได้แก่ พรรคเพื่อไทย (33.7%) พรรคก้าวไกล (25.8%) และพรรคพลังประชาชน (9.6%)

กลุ่มทัศนคติ 5

พฤติกรรม

- * มีการศึกษาโดยเฉลี่ยต่ำสุด
- * อ่านหนังสือน้อยที่สุด

- * ใช้ TikTok มาก
- * ฟังวิทยุมากที่สุด

- * เลี่ยงแสดงจุดยืน-ทัศนคติที่ชัดเจน
- * มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด

คุณค่า-ทัศนคติเด่น

- * เชื่อถือคนรอบตัวน้อย
- * เน้นเอาตัวรอด > คุณค่านามธรรม

- * ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับหลักเสรีประชาธิปไตย

- * รู้สึกเป็นพลโลกน้อยที่สุด
- * ชาตินิยมน้อยกว่า **กลุ่ม 4**

- * นิยมศาสนาในนาม ไม่จริงจัง
- * อนุรักษ์นิยมเรื่องสังคม-เพศสภาพที่สุด

- * กล้าท้าทายผู้อยู่ในลำดับชั้นทางสังคมที่สูงกว่า

- * ไม่เห็นความสำคัญของรัฐในการแก้ปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำ

กลุ่มทัศนคติ 5

กลุ่มทัศนคติ 5 คิดอะไร?

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 5 ให้ความสำคัญกับ ‘การเอาตัวรอด’ เห็นคุณค่านามธรรมมาก พวกเขาจึงเชื่อถือและคำนึงถึงคนรอบตัวอย่าง ครอบครัว เพื่อนสนิท และคนรักน้อยที่สุด ทั้งยังใส่ใจมารยาทและความถูกต้องทางการเมืองค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มทัศนคติอื่น

เยาวชนกลุ่มนี้นิยามตนเองเป็นพลเมืองโลกน้อยที่สุด (64.6%) แต่ชาตินิยมต่ำกว่ากลุ่มทัศนคติ 4 โดย 81.0% ภูมิใจที่เกิดเป็นคนไทย และ 66.4% เห็นว่าชาติและวัฒนธรรมไทยดีกว่าชาติและวัฒนธรรมอื่น

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 5 มีได้ยึดถือคุณค่าความเท่าเทียม-เสมอภาคมากนัก แต่ก็ไม่ได้เคารพและ ‘กล้าท้าทายลำดับชั้นทางสังคม’ 30.6% ไม่รู้สึกกลัวที่จะต้องแสดงความเห็นแย้งกับผู้ใช้อาวุโส มีอำนาจ หรืออยู่ในสถานะสูงกว่า ถือเป็นสัดส่วนสูงสุดอันดับสองรองจากกลุ่มทัศนคติ 1 เท่านั้น

ในเชิงหลักการ พวกเขาไม่ค่อยให้ความสำคัญกับเสรีภาพทางความคิด (มีเพียง 31.2% ที่เห็นว่าสำคัญค่อนข้างมากถึงมากที่สุด) เสรีภาพการแสดงออก (29.2%) เสรีภาพการรวมตัว-ชุมนุม (28.8%) และสิทธิที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง (27.4%) ขณะเดียวกัน ก็ยินยอมให้รัฐใช้อำนาจจำกัดสิทธิเสรีภาพได้มาก แต่ยังน้อยกว่ากลุ่มทัศนคติ 4 ส่วนหนึ่งเพราะพวกเขาไม่ไว้วางใจทั้งมนุษย์และรัฐ โดย 63.3% เห็นว่า สิทธิควรถูกจำกัดเพื่อประโยชน์ส่วนรวม, 58.0% เห็นว่ารัฐชอบธรรมที่จะใช้ความรุนแรงกับประชาชนเพื่อรักษาความสงบ,

และ 62.3% เห็นว่าการกำจัดชาวต่างชาติสำคัญกว่าการรักษาเสรีภาพการแสดงออก

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 5 รายงานว่าเคารพศาสนาและธรรมเนียมสูง เป็นรองเพียงกลุ่มทัศนคติ 4 แต่ก็พบว่าจำนวนมาก ‘นับถือเพียงในนาม’ ไม่ได้ยึดถือเชื่อใช้หลักการและคุณค่าของศาสนาและธรรมเนียมเหล่านั้นจริงจัง พวกเขามีจุดยืนต่อประเด็นสังคม เพศสภาพ และครอบครัวในแนวทาง ‘อนุรักษ์นิยมมากที่สุด’ โดยมีเพียง 5.4% เห็นด้วยกับสิทธิการรักร่วมเพศ, 6.1% เห็นด้วยกับสิทธิทำแท้ง, 34.9% ให้ความสำคัญกับการรักษาสิ่งแวดล้อม, 32.5% สนับสนุนสมรสเท่าเทียม, 10.0% ยอมรับเสรีภาพการมีเพศสัมพันธ์กับคนที่ไม่ได้แต่งงานด้วย, และ 9.8% ยอมรับโสเภณีถูกกฎหมาย

เยาวชนกลุ่มนี้ 69.7% มองความเหลื่อมล้ำเป็นเรื่องธรรมดา และราว 65% เล็งเห็นปัญหาของโครงสร้างเศรษฐกิจการเมืองที่ไม่เปิดโอกาสให้ทุกคนอย่างเสมอภาคและกดขี่ ขูดรีดคนจนหมายความว่า พวกเขาเล็งเห็นปัญหามากกว่ากลุ่มทัศนคติ 4 ทุกรายการ พวกเขาไม่เห็นความสำคัญของบทบาทรัฐในการแก้ปัญหา โดยมีเพียง 31.4% ที่คิดว่าการกระจายความมั่งคั่ง-ลดความเหลื่อมล้ำเป็นประเด็นนโยบายที่สำคัญ ในแง่สวัสดิการ 70.3% มองว่ารัฐควรจัดให้เฉพาะผู้ที่จำเป็น มากกว่าจัดให้ทุกคน

กลุ่มทัศนคติ 5

เป็นใคร-มีพฤติกรรมอย่างไร?

เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 5 มีสัดส่วน 13.5% ของจำนวนเยาวชนทั้งหมด ถือเป็นกลุ่มทัศนคติที่ ‘เล็กที่สุด’ ในสังคมไทย และเล็กที่สุดในหมู่เยาวชน

ทุกเพศสภาพ ช่วงอายุ และระดับรายได้ครัวเรือน สัดส่วนของเยาวชนกลุ่มนี้มีแนวโน้มลดลงอย่าง มีนัยสำคัญจากช่วงอายุ 15-18 ปี (17.4%) สู่ 19-22 ปี (6.5%) และกระจุกตัวในหมู่เยาวชนจาก ครัวเรือนยากจนที่สุด 40% แรก ควรเสริมว่า พวกเขาเป็นกลุ่มที่มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยและ ระดับการศึกษาเฉลี่ยต่ำสุดในทุกกลุ่ม เยาวชนที่กำลังเรียนหรือเรียนจบปริญญาตรีเพียง 3.9% ถูกจัดอยู่ในกลุ่มนี้

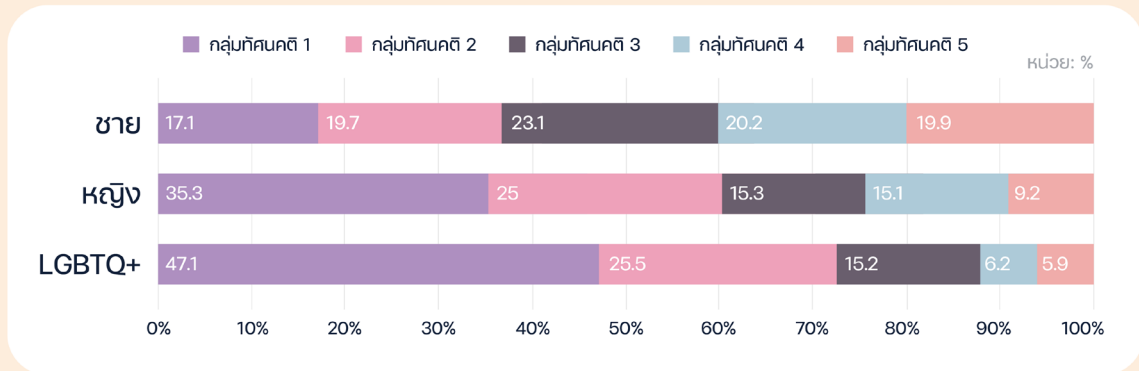
เยาวชนกลุ่มทัศนคติ 5 ใช้งานอดิเรก มากกว่าสื่อบันเทิงมีเดียอื่น อีกทั้งยังฟังวิทยุ และอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่ากลุ่มทัศนคติอื่น โดยสัดส่วนของผู้รับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อข้างต้น

เกินกว่า 2 ชั่วโมงต่อวันคิดเป็น 46.6%, 2.1%, และ 1.8% ตามลำดับ นอกจากนี้ พวกเขา ยังอ่านหนังสือที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนและ การทำงานน้อยที่สุด เฉลี่ยประมาณ 6.6 เล่มต่อปี

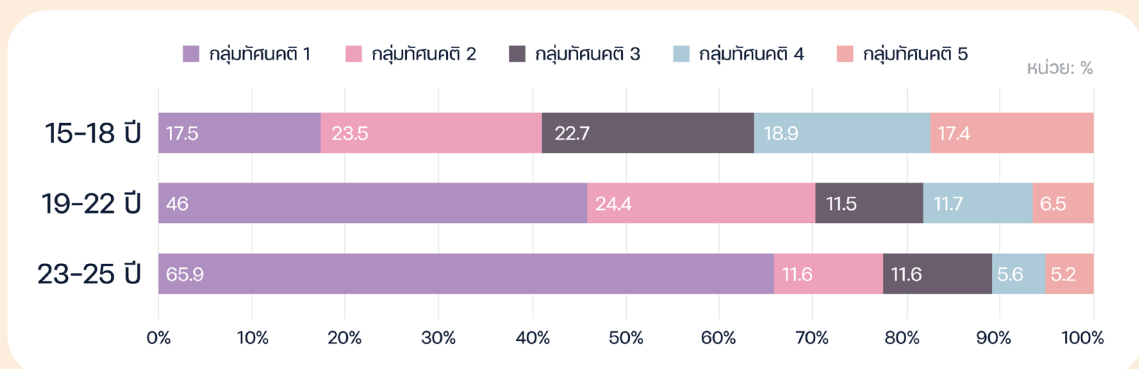
เยาวชนกลุ่มดังกล่าวมีพฤติกรรมหลักเกี่ยวกับการแสดงจุดยืนและทัศนะส่วนตัว ราว 56.3% สนใจติดตามการเมือง เป็นสัดส่วนสูงกว่ากลุ่ม ทัศนคติ 3 เล็กน้อย แต่ต่ำกว่ากลุ่มทัศนคติ ที่เหลือ ขณะที่ 61.0% เคยมีส่วนร่วมทางการเมือง น้อยที่สุดในทุกกลุ่มทัศนคติ พรรคการเมืองที่ พวกเขาเห็นว่ามีแนวคิดตรงกับตนเองมากที่สุด ได้แก่ พรรคเพื่อไทย (31.1%) พรรคก้าวไกล (20.9%) และพรรคพลังประชาชน (9.6%)

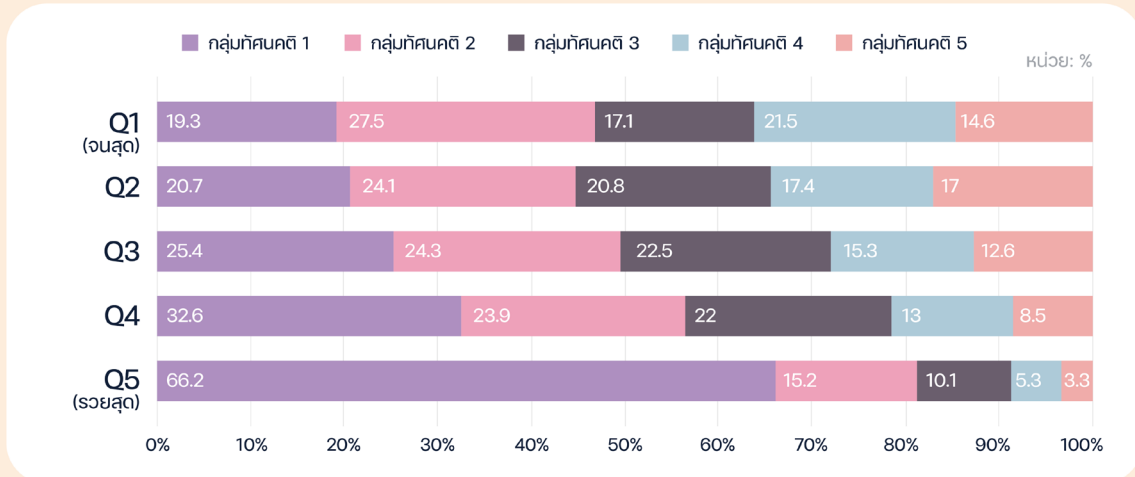
เยาวชนชายอยู่ **กลุ่มทัศนคติ 3** หญิง-LGBTQ+ อยู่ **กลุ่มทัศนคติ 1** มากที่สุด

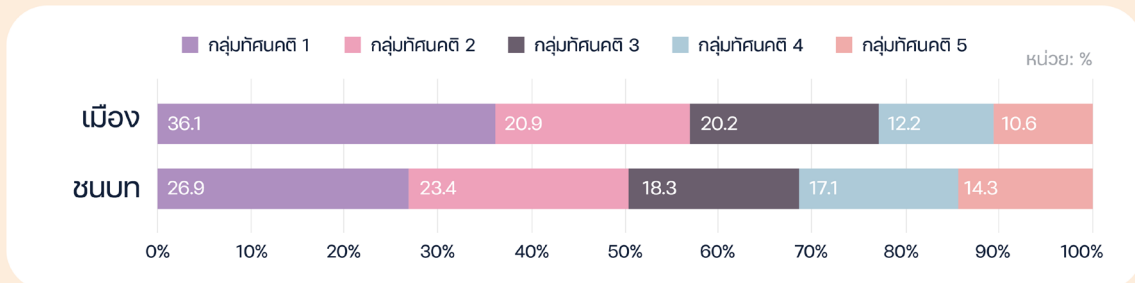
เยาวชนอายุ 15-18 ปีอยู่ **กลุ่มทัศนคติ 2** อายุ 19-25 ปีอยู่ **กลุ่มทัศนคติ 1** มากที่สุด

เยาวชนจนสุด 40% อยู่ **กลุ่มทัศนคติ 2** รวยสุด 60% อยู่ **กลุ่มทัศนคติ 1** มากที่สุด

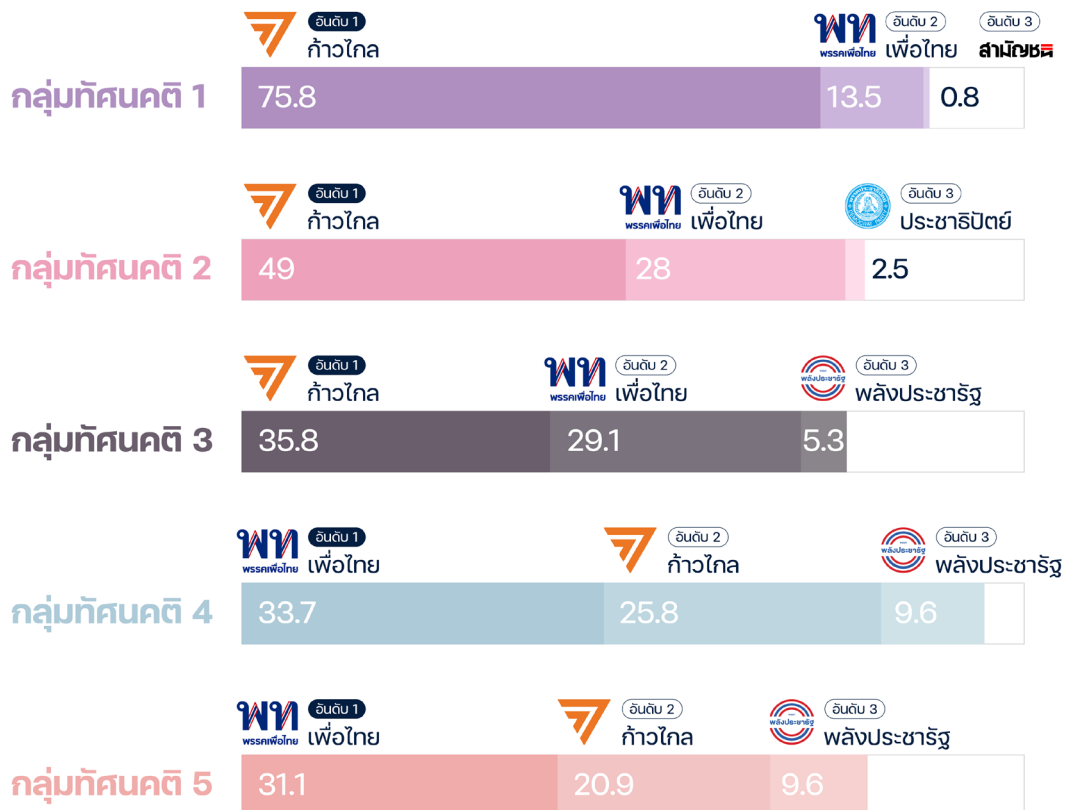

กลุ่มทัศนคติ **1** และ **3** อยู่ใน 'เมือง' มากกว่า กลุ่มทัศนคติ **2** - **4** - **5** อยู่ใน 'ชนบท' มากกว่า

พรรคก้าวไกลและเพื่อไทย เป็นตัวแทนคุณค่า-ทัศนคติเยาวชนที่สำคัญ

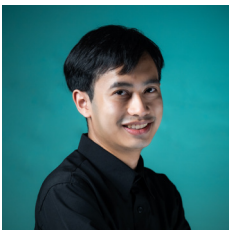
พรรคการเมืองที่เยาวชนในกลุ่มทัศนคติเห็นว่ามีแนวคิดตรงกับตนเองมากที่สุด (%)

บทส่งท้าย

เยาวชนไทยยึดถือเชื่อใช้คุณค่าและทัศนคติทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองอย่างหลากหลาย แต่อาจจัดกลุ่มได้เป็น ‘5 กลุ่มทัศนคติ’ ใหญ่ การเข้าใจเยาวชนผ่านกลุ่มทัศนคติเช่นนี้น่าจะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจตัวตน-ความฝันของพวกเขาในเชิงลึกต่อไป อีกทั้งยังมีศักยภาพที่จะนำไปสู่การพัฒนาทสนทนาและความร่วมมือที่สร้างสรรค์เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในสังคมให้ตอบสนองเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นด้วย

กลุ่มทัศนคติยังสามารถอธิบายพฤติกรรมที่แตกต่างกันของเยาวชน ไม่จำกัดเพียงแค่พฤติกรรมการรับสื่อและพฤติกรรมทางการเมืองที่ได้เล่ามาแล้ว รายงานสถานการณ์เด็กและครอบครัว ประจำปี 2023 ของ คัด for คัดส์ก็ได้ใช้โมเดลนี้ไปวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเปราะบาง ปัจจัยในการเลือกงานและนายจ้าง ปัญหาที่นักเรียนเผชิญในสถานศึกษา ปัญหาสุขภาพจิต ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่อ ความรุนแรง ตลอดจนความฝันต่อสังคม เศรษฐกิจ การเมืองใหม่ ผู้สนใจสามารถอ่านต่อได้ที่นี้⁴

ผู้วิจัยหลัก

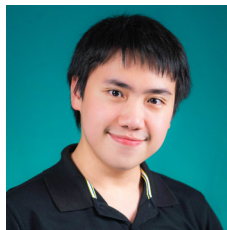
กษิต์เดช คำพูน

ติดต่อ

gun11458@gmail.com

contact.101pub@gmail.com

นักวิจัยนโยบายสาธารณะ 101 PUB ผู้มีความสนใจในคณิตศาสตร์และสถิติ รักในการศึกษาประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ เชื่อมั่นในศาสตร์การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจสังคมให้มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยหลัก

วรต เลิศรัตน์

ติดต่อ

voradon.lerdrat@gmail.com

contact.101pub@gmail.com

นักวิจัยนโยบายฯ ประจำ 101 PUB ที่ชอบคิดชอบคุยเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมทั้งไทย-เทศ อยากเห็นสังคมที่คนทุกคนมีความหมาย กินดี อยู่ดี ยุติธรรม และอยู่ร่วมกันได้อย่างกลมเกลียว

เชิงอรรถ

1. จักร คำแสง, วรต เลิศรัตน์, เจณิตตา จันทวงษา, และ สรวิศ มา, *ผลสำรวจเยาวชนของ คิด for คิดส์ 2022*, 22 สิงหาคม 2022, <https://101pub.org/youth-survey-2022/> (เข้าถึงเมื่อ 22 มิถุนายน 2023).

2. ผู้วิจัยสร้างคะแนนประจำเรื่อง โดยสรุปจากคำตอบของคำถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นหลายคำถาม ด้วยการทำ Principle Component Analysis (PCA) ซึ่ง PCA เป็นการจับรูปแบบความสัมพันธ์ของตัวเลขคำตอบจากหลายคำถาม ให้เหลือตัวเลขเพียงตัวเดียวที่สรุปความสอดคล้องกันของคำตอบมากที่สุด หากผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีรูปแบบคำตอบของเรื่องที่ชัดเจนก็จะมีค่าเข้าใกล้ 0 แต่หากคำตอบมีความคงเส้นคงวาก็จะมีค่าเข้าใกล้ 1 หรือ -1 ซึ่งสะท้อนทิศทางของข้อจู่โจม

3. ผู้วิจัยจัดกลุ่มด้วยวิธี K-mean clustering โดยมีหลักการคือ หากเยาวชนมีทัศนคติโดยรวมในทั้ง 6 ประเด็นใกล้เคียงกัน ก็ควรจะอยู่กลุ่มเดียวกัน แต่หากเยาวชนมีทัศนคติโดยรวมแตกต่างกัน ก็ควรจะอยู่คนละกลุ่มกัน ในการกำหนดจำนวนกลุ่ม ใช้ระเบียบวิธีตาม Mackle (2012) โดยทดลองจัดกลุ่มตั้งแต่ 2-20 กลุ่ม และพบว่าการจัดกลุ่ม 5 กลุ่มเหมาะสมที่สุด

4. วรต เลิศรัตน์ และ สรวิศ สินธุประมา, *เด็กและครอบครัวไทยในสองทางแพร่ง: รายงานสถานการณ์เด็กและครอบครัว ประจำปี 2023*, จักร คำแสง (บก.) (กรุงเทพฯ: ศูนย์ความรู้นโยบายเด็กและครอบครัว, 2023).

101 PUB หรือ 101 Public Policy Think Tank - ศูนย์ความรู้นโยบายสาธารณะ
เพื่อการเปลี่ยนแปลง มุ่งทำงานวิจัยด้านนโยบายสาธารณะไทยในบริบทโลกใหม่
เราทำงานวิเคราะห์ ออกแบบ ขับเคลื่อน และสื่อสารนโยบายสาธารณะ บนฐาน
วิชาการ ฐานการพัฒนา และฐานประชาธิปไตย

www.101pub.org

[101PUB](https://www.facebook.com/101PUB)

[@101_PUB](https://www.instagram.com/101_PUB)

[@101_pub](https://twitter.com/101_pub)

contact.101pub@gmail.com